

ภูมิอากาศจังหวัดพังงา

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดพังงาตั้งอยู่ทางภาคใต้ฝั่งตะวันตกของประเทศไทยริมฝั่งทะเลอันดามัน ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 913 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 4,099 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อบริเวณใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดระนอง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดภูเก็ตและทะเลอันดามัน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดกระบี่และสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ทะเลอันดามัน

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยภูเขาสลับซับซ้อน มีที่ราบอยู่เพียงตามชายฝั่งทะเลและตามหุบเขา ทางตอนใต้ของจังหวัดซึ่งติดต่อกับทะเลมีเกาะแก่งและอ่าวจำนวนมาก มีชายฝั่งทะเลยาว 239 กิโลเมตร ประกอบไปด้วยเกาะประมาณ 105 เกาะ

ลักษณะอากาศทั่วไป

เนื่องจากพังงาเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้ทะเล อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก และมีฝนตกชุกในฤดูฝนเพราะอยู่ทางด้านรับลม จึงได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดผ่านมหาสมุทรอินเดียและทะเลอันดามันอย่างเต็มที่ ส่วนฤดูหนาวอากาศไม่หนาวมากเพราะอยู่ไกลจากอิทธิพลของอากาศหนาวพอสมควร และบางครั้งอาจมีฝนตกได้ เนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทยนำความชื้นจากทะเลเข้าปกคลุมทำให้มีฝนตก แต่มีปริมาณน้อยกว่าจังหวัดที่อยู่ทางด้านตะวันออกของภาคใต้

ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดพังงา พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลาเป็นช่วงว่างของฤดูมรสุมจะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดคือเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย และมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคใต้เป็นระยะ ๆ จึงทำให้มีฝนตกมากตลอดฤดูฝน และเดือนกันยายนจะมีฝนตกมากที่สุด

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะมีลมเย็นและแห้งจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน ทำให้มีอากาศเย็นทั่วไป แต่เนื่องจากจังหวัดพังงาอยู่ใกล้ทะเล อุณหภูมิจะลดลงเพียงเล็กน้อย อากาศจึงไม่หนาวเย็นมากนัก และตามชายฝั่งจะมีฝนตกทั่วไปแต่มีปริมาณไม่มาก

อุณหภูมิ

จังหวัดพังงาอยู่ใกล้ทะเล ฤดูร้อนอากาศจึงไม่ร้อนมาก ส่วนฤดูหนาวมีอากาศเย็น อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 27.2 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.2 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.7

องศาเซลเซียส เดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดคือเดือนเมษายน เคยตรวจอุณหภูมิสูงที่สุดได้ 38.4 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2541 เดือนที่มีอากาศเย็นที่สุดคือเดือนมกราคม เคยตรวจอุณหภูมิต่ำที่สุดได้ 16.0 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2524

ฝน

จังหวัดพังงาตั้งอยู่ทางด้านฝั่งตะวันตกของภาคใต้ ซึ่งรับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้อย่างเต็มที่ในฤดูฝน จึงเป็นจังหวัดที่มีฝนอยู่ในเกณฑ์ดีมากเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคเดียวกัน ส่วนในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีฝนตกน้อย เพราะถูกทิวเขาทางด้านตะวันออกของภาคใต้ปิดกั้นลมไว้ ปริมาณฝนบริเวณอำเภอตะกั่วป่าตลอดปีประมาณ 3,871.5 มิลลิเมตร มีจำนวนวันที่มีฝนตกประมาณ 201 วัน เดือนที่มีฝนตกหนาแน่นคือในช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายนซึ่งมีปริมาณฝนรวมรายเดือนมากกว่า 550 มิลลิเมตร เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน มีฝนรวมเฉลี่ย 629.9 มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตกประมาณ 24 วัน สำหรับปริมาณฝนสูงสุดใน 24 ชั่วโมง เคยตรวจได้ 288.8 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2556

สำหรับสภาพฝนโดยทั่วไปของจังหวัดพังงา พบว่าพื้นที่ทางตอนบนของจังหวัดมีปริมาณฝนเฉลี่ยสูงกว่าทางตอนล่าง บริเวณอำเภอกะปงมีปริมาณฝนสูงสุด โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ย 4,344.3 มิลลิเมตร บริเวณอำเภอกระบุรีและตะกั่วป่ามีปริมาณฝนเฉลี่ย 3,600 – 3,700 มิลลิเมตร บริเวณอำเภอท้ายเหมืองและตะกั่วทุ่งมีปริมาณฝนเฉลี่ย 2,600 – 2,700 มิลลิเมตร ส่วนบริเวณอำเภอเมือง ทับปุด และเกาะยาว มีปริมาณฝนเฉลี่ยน้อยที่สุดประมาณ 2,200 – 2,300 มิลลิเมตร

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวผ่านจังหวัดพังงา ส่วนใหญ่มีกำเนิดจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก แล้วเคลื่อนตัวทางตะวันตกผ่านอ่าวไทย ก่อนเข้าสู่ประเทศไทยทางภาคใต้ฝั่งตะวันออก ช่วงเวลาที่พายุเคลื่อนผ่านจังหวัดพังงาอยู่ในช่วงปลายเดือนตุลาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน โดยเฉพาะเดือนพฤศจิกายนเป็นช่วงที่พายุหมุนเขตร้อนมีโอกาสเคลื่อนเข้าสู่จังหวัดนี้มากที่สุด

จากสถิติคาบ 72 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494-2565 มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านเข้ามาสู่จังหวัดพังงา จำนวน 7 ลูก โดยมีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชัน 5 ลูก เข้ามาในเดือนมกราคม 1 ลูก (2562) เดือนพฤศจิกายน 4 ลูก (2503, 2505, 2526, 2553) อีก 2 ลูก มีกำลังแรงเป็นพายุโซนร้อน คือ พายุโซนร้อน HARRIET ซึ่งเคลื่อนที่เข้ามาในวันที่ 25-26 ตุลาคม 2505 ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านจังหวัด กระบี่ พังงา และภูเก็ต และพายุโซนร้อน FORREST ซึ่งเคลื่อนที่เข้ามาในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2535 ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และพังงา พายุที่เคลื่อนผ่านได้ก่อให้เกิดฝนตกหนักและลมกระโชกแรง บางครั้งทำให้เกิดน้ำท่วมรวมทั้งกำลังแรงของลมและคลื่นในทะเลทำให้เรือประมงและอาคารบ้านเรือนที่อยู่ตามชายฝั่งได้รับความเสียหาย

ที่ตั้งของสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดพังงา

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นนี้มาจากผลการตรวจอากาศของสถานีอุตุนิยมวิทยาตะกั่วป่า ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอตะกั่วป่า ที่ละติจูด 8° 41' เหนือ ลองจิจูด 98° 15' ตะวันออก สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง 5.93 เมตร ซึ่งทำการตรวจสอบประกอบอุตุนิยมวิทยาต่าง ๆ วันละ 8 เวลา คือ เวลา 01.00 04.00 07.00 10.00 13.00 16.00 19.00 และ 22.00 น. แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติภูมิอากาศ ซึ่งสามารถติดต่อขอข้อมูลได้โดยตรงกับสถานีฯ ตามที่อยู่ดังต่อไปนี้

สถานีอุตุนิยมวิทยาตะกั่วป่า ตั้งอยู่เลขที่ 31 หมู่ 3 ต.คึกคัก อ.ตะกั่วป่า จ.พังงา 82110 (ปณ.บางม่วง)

หมายเหตุ

-
- สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 – 2563
 - สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2565

ศูนย์ภูมิอากาศ กองพัฒนาอุตุนิยมวิทยา

กรมอุตุนิยมวิทยา

มกราคม 2566